



REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:4

2015-06-25

M2015/2635/Ee

Miljö- och energidepartementet

Affärsverket svenska kraftnät
Box 1200
172 24 Sundbyberg

Uppdrag att utveckla och driva en central informationshanteringsmodell

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) att utveckla och driva en central informationshanteringsmodell, en tjänstehubb, på den svenska elmarknaden.

I uppdraget ingår att Svenska kraftnät till regeringen ska redovisa tjänstehubbens utformning. Av redovisningen ska tjänstehubbens närmare tekniska utformning framgå i form av en specifikation där funktionerna närmare presenteras, inklusive vilken lagringsform som ska tillämpas för mätvärden och annan information. Till den tekniska specifikationen ska bifogas en kostnads-nyttoanalys där centrala vägval belyses.

Vidare ska det framgå av redovisningen vid vilken tidpunkt Svenska kraftnät tidigast anser att tjänstehubben kan tas i bruk liksom en tidplan och beskrivning av på vilket sätt tjänstehubben kan införas. Svenska kraftnät ska även bifoga en plan som beskriver hur verket planerar att driva tjänstehubben. Av planen ska framgå hur Svenska kraftnät avser att organisera arbetet samt vilka kostnader som tjänstehubben årligen kan antas medföra för verket och hur dessa kostnader bör finansieras.

Under arbetets gång ska Svenska kraftnät löpande till Energimarknadsinspektionen redovisa hur utvecklingsarbetet framskrider och inhämta inspektionens synpunkter på tjänstehubbens utformning i centrala frågor. Minst en gång per kvartal ska Svenska kraftnät till Energimarknadsinspektionen också lämna sådant underlag som krävs för att inspektionen ska kunna analysera behovet av författningsförändringar för att tjänstehubben ska kunna tas i bruk.

Svenska kraftnät ska vid utformningen av tjänstehubben särskilt ta hänsyn till de integritetsrisker som den kan medföra och därmed på

lämpligt sätt tillvarata den kunskap och erfarenhet som finns hos Datainspektionen på området.

Svenska kraftnät ska även inhämta synpunkter från Statens energimyndighet, Konsumentverket, Statistiska centralbyrån och Konkurrensverket samt berörda intressenter som t.ex. Svensk Energi och kundföreträdare.

I uppdraget ingår att ta hänsyn till erfarenheter från övriga nordiska länders arbete med att utveckla en tjänstehubb samt utreda förutsättningarna för samarbete avseende en framtida drift av tjänstehubben med huvudmännen för dessa nordiska tjänstehubbar.

Den del av uppdraget som avser att redovisa tjänstehubbens utformning m.m. ska redovisas till Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) senast den 1 juni 2016. Redovisningen får dock ske vid en annan tidpunkt efter överenskommelse mellan företrädare för Regeringskansliet (Miljö- och energidepartementet) och Svenska kraftnät.

Bakgrund

Regeringen har tidigare konstaterat att i arbetet med att genomföra en nordisk slutkundsmarknad är valet av framtida informationshanteringsmodell avgörande för hur och i vilken takt regelverket om en elhandlarcentrisk modell ska kunna implementeras. En elhandlarcentrisk modell kräver att elhandlarna på ett effektivt sätt kan få tillgång till de uppgifter de behöver för att snabbt kunna ge korrekt information till sina kunder. En central informationshanteringsmodell, till vilken aktörer rapporterar samt hänvisar relevant information, underlättar och minskar kostnader för elhandlare som vill agera på marknaden. En informationshanteringsmodell möjliggör också för nya marknadsaktörer, även utanför energibranschen, att komma in på elmarknaden.

Energimarknadsinspektionen fick därför i regleringsbrevet för 2014 i uppdrag att lämna förslag till övergripande ramverk för en modell för informationshantering som bedöms vara mest lämplig för framtida svenska förhållanden. Inspektionen redovisade uppdraget i rapporten Informationshanteringsmodell på den framtida svenska elmarknaden (Ei R2014:16). Energimarknadsinspektionen föreslår i rapporten att Svenska kraftnät ges i uppdrag att utveckla och driva en central informationshanteringsmodell, en tjänstehubb, för informationshantering på den svenska elmarknaden.

Närmare om uppdraget

Elmarknadens funktion är beroende av väl fungerande informationshantering och informationsbyte mellan elmarknadens

aktörer, särskilt utifrån det pågående arbetet med införandet av en gemensam nordisk elmarknad och en elhandlarcentrisk modell. Det är även viktigt att detta informationsbyte är konkurrensneutralt. Regeringen bedömer att en central informationshanteringsmodell, en tjänstehubb, är en viktig del i detta arbete och anser därför att man ska gå vidare och etablera en sådan informationshanteringsmodell för den svenska elmarknaden.

En tjänstehubb bör utformas så att hubben är ett nav för grundläggande processer och funktioner på elmarknaden och att dessa stöder en elhandlarcentrisk marknadsmodell enligt det regelverk som föreslås av Energimarknadsinspektionen. Exempel på sådan funktionalitet är uppstart av anläggning, in- och utflyttning, bortkoppling, leverantörsbyte, uppdatering av anläggningsdata och kunddata, förfrågan om tjänst från elhandlare till elnätsföretag, mätvärdeshantering, utlämning av mätvärden till energitjänsteföretag som kunden har avtal med, avräkningsunderlag till nordisk balansavräkning, korrektionsavräkning, samt underlag för fakturering och sammanställning av statistik och rapporter på aggregerad nivå.

Vidare bör tjänstehubben även hantera information som hjälper kunderna att vara aktiva på marknaden och öka förtroendet för marknaden. Denna hantering innefattar tillgång till historiska mätvärden, centraliserad hantering av kundens fullmakter samt information om sluttid och brytavgift för elhandelsavtal. Tjänstehubben ska även ha ett konkurrensneutralt informationsutbyte så att ingen aktör gynnas eller missgynnas av hanteringen.

Som redan nämnts har regeringen tidigare konstaterat att i arbetet med att genomföra en nordisk slutkundsmarknad är valet av framtida informationshanteringsmodell avgörande för hur och i vilken takt regelverket för en elhandlarcentrisk modell ska kunna implementeras. För att kunna gå vidare med en informationshanteringsmodell, en tjänstehubb, behöver en aktör pekas ut som tar fram och driver hubben. Energimarknadsinspektionen har föreslagit att Svenska kraftnät ska få detta uppdrag. Detta förslag är i linje med hur frågan har lösts i andra nordiska länder. Regeringen delar den bedömningen.

Regeringen uppdrar därför åt Svenska kraftnät att utveckla och driva en central informationshanteringsmodell, en tjänstehubb, på den svenska elmarknaden. I uppdraget ingår att Svenska kraftnät särskilt ska redovisa tjänstehubbens utformning, när affärsverket avser ta en tjänstehubb i drift och hur affärsverket avser att driva hubben. Av redovisningen ska även framgå hur arbetet ska organiseras vid Svenska kraftnät, samt vilka kostnader som tjänstehubben kan antas medföra årligen och hur dessa ska finansieras.

I andra nordiska länder – Danmark, Finland och Norge – pågår för närvarande arbetet med att ta fram centrala informationshanteringsmodeller på nationell nivå. Arbetet har dock framskridit olika långt i länderna. Det är viktigt att Sverige i möjligaste mån drar lärdom av de erfarenheter som framkommit i arbetet i dessa länder. I uppdraget ingår därför även att Svenska kraftnät ska följa upp hur arbetet med att ta fram en central informationshanteringsmodell fortskrider i övriga Norden och, om det är lämpligt, samarbeta i utveckling och drift av tjänsthubben för att nå ökad nordisk harmonisering.

Det kommer även att krävas författningsändringar för att kunna införa en central informationshanteringsmodell i Sverige. Energimarknadsinspektionen har därför fått i uppdrag att ta fram förslag till nödvändiga författningsändringar (M2015/2636/Ee). För att Energimarknadsinspektionen ska kunna genomföra sitt uppdrag är det viktigt att Svenska kraftnät lämnar den information och de underlag som krävs för att inspektionen ska kunna utreda behovet av författningsändringar. Sådant underlag bör lämnas minst en gång per kvartal under utredningens gång.

På regeringens vägnar



Ibrahim Baylan



Joakim Cejie

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet/KO och Å
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/KSR
Datainspektionen
Energimarknadsinspektionen
Konkurrensverket
Konsumentverket
Statens energimyndighet
Statistiska centralbyrån